

mobiliteitsbeleid

Melding Cromwielstraat

Een weinig positieve voorbode

Een bijzondere melding: Cromwielstraat/ Kortemeestraat

Toelichting van de melder

Via de website van Toegankelijk Bergen op Zoom ontvingen we een bijzonder bericht:

“Onlangs is de Cromwielstraat ongeveer gebarricadeerd.

We hadden een prima alternatief gevonden om aangenamer vanaf de Blauwehandstraat met een mobiliteitshulpmiddel zoals een rolstoel, rollator of driewieler naar de Grote Markt te gaan, namelijk via de Cromwielstraat.

De Cromwielstraat is zeker niet de gezelligste straat van de binnenstad, maar was voor ons een acceptabel begaanbaar alternatief om naar de Grote Markt te gaan. Helaas!”

Waarom via de Cromwielstraat?

In de Cromwielstraat zijn klinkers gebruikt. Dat geeft een vlakke ondergrond.

In de Zuivelstraat is de vlakke ondergrond op de loopstroken langs de gevels bijna nooit beschikbaar. Aan de zijde van de Stadsburger staan ze vol met uitstallingen en terrasmeubilair en aan de overkant, is het meestal, zelfs slommend, niet mogelijk je over de vlakke loopstrook te verplaatsen. Men wordt gedwongen over de hobbelige rijloper te gaan waar de fat-bikes je rond de oren vliegen en waarop gebruikers van elektrische fietsen laten zien hoe hard ze door het voetgangersgebied kunnen gaan. Dat zijn allemaal fietsers die **te gast** zijn in het voetgangers-winkelgebied

Middel erger dan de kwaal?

Wat de kwaal ook moge zijn, het sluis-hekken-middel is niet goed doordacht.

De in de Cromwielstraat aangebrachte sluis met hekken is namelijk een fietsenstalling geworden. Zeer aantrekkelijk, zo dicht bij de Grote Markt. Het is een van de weinige (per ongeluk) gecreëerde plekken waar je je fiets met een ketting vast kunt zetten.”

Voorkomen is belangrijker

De schrijfster verzuchtte: “Is dit een kwestie van beperkt inlevingsvermogen? Of is er sprake van onverschilligheid? Is er te weinig kritisch vermogen bij de bedenkers? Zeg het maar.

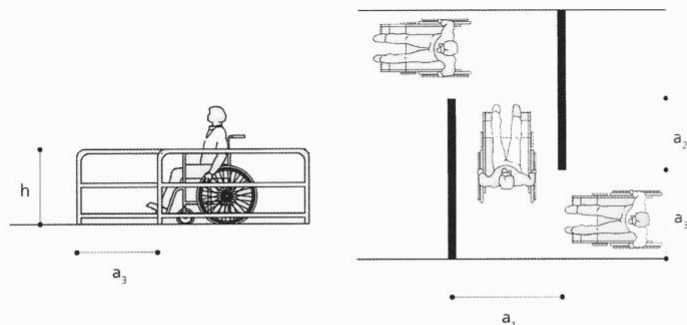
Het is eigenlijk niet belangrijk, hoe het komt, maar veel belangrijker hoe je dit voorkomt.”.

Opmerkingen van Toegankelijk Bergen op Zoom

De voetgangerssluis

Volgens de ontwerpwijzer voetgangers CROW (2024) bladzijde 168 worden standaard twee parallel geplaatste hekken toegepast. Drie hekken is overdadig. Om een toegankelijke situatie te laten ontstaan worden onderstaande richtlijnen aangehouden:

V20 Voetgangerssluis

Functie

- weren van ongewenst autoverkeer en bromfietsverkeer
- het afdwingen van snelheidsverlaging van fietsverkeer
- het voorkomen dat voetgangers (kinderen) met hoge snelheid de straat op rennen

Toepassing

- voetpad
- ter wering van ongewenst autoverkeer als andere maatregelen onvoldoende effectief zijn gebleken
- ter wering van bromfietsverkeer
- indien plaatselijke snelheidsverlaging of wering fietsverkeer gewenst is
- ter voorkoming dat voetgangers (kinderen) met hoge snelheid de straat op rennen

Uitvoering

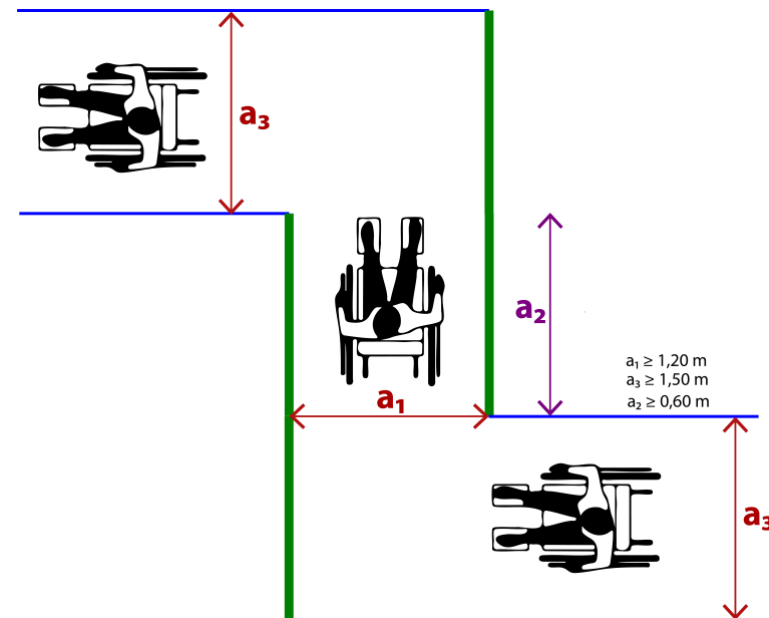
- (deels) in een kleur die met de omgeving contrasteert, voor mensen met een visuele beperking
- goede verlichting noodzakelijk

Maatvoering

- $a_1 \geq 1,20$ m (1,50 m bij ontbreken alternatieve route)
- $a_2 \geq 0,60$ m 'overlap'
- $a_3 \geq 1,50$ m
- $h = 0,85-0,95$ m

Waarom?

Naar alle waarschijnlijkheid is de beoogde functie van de voetgangerssluis het afdwingen van snelheidsverlaging van fietsverkeer. Uiteraard is dat belangrijk voor de voetgangers in de Kremerstraat, echter ...

De huidige toepassing van de voetgangerssluis in de Cromwielstraat voldoet niet aan toegankelijkheidseisen. De keuze voor drie parallelle hekken belemmert de toegankelijkheid extra en is onnodig.

Voetgangersonvriendelijk

In de praktijk leidt het tot het parkeren van fietsen in, aan en direct in de buurt van de sluis. Dat alleen al geeft onbedoeld ontoegankelijkheid. In Bergen op Zoom is er geen regulerend fietsparkeerbeleid. Dat is een belangrijke achterliggende oorzaak.

Fiets te gast of fiets tot last?

In het voetgangersgebied is de fiets te gast, Dat betekent dat de fietser (fat-bike, elektrische fiets, gewone fiets) of een scootmobielgebruiker zich aanpast aan de voetganger. Een snelheid van ongeveer 5 km/u is daarbij gepast. Tot een jaar of tien geleden waren veel mensen niet tegen "fiets te gast". Die hadden het vertrouwen dat de fietser zich bewust en fatsoenshalve het rijgedrag aan zou passen aan de voetganger. Zelfs afstappen bij grote voetgangersdrukte was niet ongebruikelijk.

Dat is al lang niet meer zo. Jeugd op fat-bikes, volwassenen op elektrisch fietsen en andere fietsers passen zich niet meer of nauwelijks aan. Dat is zeer onaangenaam en onveilig voor de voetgangers in een winkelgebied, in het bijzonder voor voetgangers met kinderen.

Smalle winkelstraten

Men noemt een winkelstraat smal als de breedte van de straat tussen 400 en 650 cm ligt. Deze winkelstraten zijn in Bergen op Zoom van gevel tot gevel bestraat, geen trottoirs, maar loopstroken. Het straatprofiel is als volgt opgebouwd: vlakke strook langs de gevel (met of zonder band) – goot – rijloper – goot - vlakke strook langs de andere gevel (met of zonder band).

Breedteprobleem

De (gemiddelde) breedten (inclusief spiegels) van een bestelauto, brandweerauto en vrachtauto zijn respectievelijk 220, 300 en 300 cm. Voor een rijloper is minimaal 325 cm en voor twee goten 65 cm nodig. De minimale schrikafstand van deze voertuigen tot een gevel is minstens 105 cm. Totaal is minstens $325 + 65 + 105 + 105 = 600$ cm nodig. Een eenrichtingsstraat zou dus minimaal 600 cm breed moeten zijn. Deze breedte is in smalle winkelstraten niet mogelijk.

Kremerstraat – breedteruimte

De Kremerstraat is niet overal even breed. Het varieert van 410 cm naar 620 cm. Er is gekozen voor een rijloper van 225 cm breed met aan beide kanten een goot van 32,5 cm. Samen is dat 290 cm.

Voor iedere vlakke strook langs de gevels resteert gemiddeld 60 à 165 cm.

In de praktijk worden deze vlakke loopstroken, daar waar dat mogelijk is, gebruikt voor uitstallingen en smalle gevelterrassen. Dat betekent dat de voetganger zich over de hobbelige rijloper (225 cm) moet verplaatsten.

Ruimte voor voetgangers én fietsers?

De totale voetgangersbreedteruimte voor twee richtingen is 225 cm. Voor een volwassen voetganger met kind aan de hand is er 110 cm nodig. Voor twee elkaar tegemoetkomende volwassen voetgangers is 150 cm (inclusief schrikafstand) nodig.

Voor een fietser in een richting is 125 cm breedteruimte (inclusief vetergang en schrikafstanden) nodig. In deze voetgangers-winkelstraat is de combinatie fietser en voetganger met kind zeer ongewenst. Niet alleen vanwege de beschikbare breedte, maar ook vanwege het grote snelheidsverschil.

Conclusie: Fietsen niet toestaan in deze voetgangersstraat. De straat behoort ook niet tot een doorgaande fietsroute.

Aanbeveling: Als de mogelijkheid zich voordoet, juist in deze straat de hobbelige bestrating vervangen door een vlakke (antislip) bestrating.

Kortemeestraat – breedteruimte

De Kortemeestraat is niet overal even breed. Het varieert van 435 cm naar 640 cm. Er is gekozen voor een rijloper van 220 cm breed met aan beide kanten een goot van 32,5 cm. Samen is dat 285 cm.

Voor iedere vlakke strook langs de gevels resteert gemiddeld 75 à 175 cm.

Evenals in de Kremerstraat worden de vlakke loopstroken in de praktijk gebruikt voor uitstallingen en smalle gevelterrassen.

Ook hier moet voetganger zich over de hobbelige rijloper verplaatsten.

In deze voetgangers-winkelstraat is de combinatie fietser en voetganger met kind zeer ongewenst. Niet alleen vanwege de beschikbare breedte, maar ook vanwege het grote snelheidsverschil.

Conclusie: Fietsen niet toestaan in deze voetgangersstraat. De straat behoort ook niet tot een doorgaande fietsroute

Aanbeveling: Als de mogelijkheid zich voordoet, juist in deze straat de hobbelige bestrating vervangen door een vlakke (antislip) bestrating.

Tot slot

De naar onze mening vreemde dure en ontoegankelijke hekken-constructie is niet in lijn met het belangrijk uitgangspunt "Iedereen doet mee".

In winkel-voetgangersstraten als de Kremerstraat en de Kortemeestraat moet je geen fietsers toestaan. Daar is veel te weinig ruimte voor. Fietsen toestaan is niet in het belang van de ondernemers en verre van aangenaam voor het winkelend publiek.

Toegankelijk Bergen op Zoom, 1 juni 2025